

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Şimşek tarafından **yazılı** olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Selin Sayek Böke

Doç. Dr. Selin Sayek Böke

İzmir Milletvekili

Kasım ayının başından itibaren TCMB'nin döviz ve para piyasalarına dönük üç uygulaması öne çıkmıştır:

1. "Türk lirası uzlaşmalı vadeli döviz satım ihalelerine" başlanmıştır.
2. "Bankalararası Para Piyasası'nda bankaların borç alabilme limitlerinin gecelik vadede yapılan işlemler için sıfıra düşürüldüğü" açıklanmıştır.
3. Öte yandan TCMB 6 Kasım 2017 tarihinde duyurmuş olduğu, 1 Şubat 2018 tarihine kadar vadesi dolacak olan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerinin ABD doları için 3,70; Euro için 4,30, İngiliz Sterlini için 4,80 kuru kullanılarak TL olarak ödemelerinin yapılmasına imkan veren kararını da uygulamayı sürdürmektedir.

22 Kasım 2017 tarihi itibarıyla ABD doları fiyatı 3,96; Euro 4,66; İngiliz Sterlini 5,25 seviyelerine ulaşmıştır. TCMB'nin 6 Kasım 2017 tarihinde duyurduğu reeskont kredilerine dönük uygulama kapsamında ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetlerinden elde ettikleri döviz geliri bu kur düzeyinden bozmuş olan şirketler Merkez Bankası'na reeskont kredi ödemelerini ABD doları için 3,70; Euro için 4,30; İngiliz Sterlini için 4,80 kurunu kullanarak yapacaklardır.

20143

Bu bağlamda;

1. Döviz geliri olan ve reeskont kredi ödemesi yapacak şirketlerin:
 - a. ABD doları cinsinden kazancı olanların kazançlarını ABD doları için 3,97 kur düzeyinden bozdurarak Merkez Bankası'na 3,70 düzeyinden ödeme yapacak olmalarından;
 - b. Euro cinsinden kazancı olanların kazançlarını Euro için 4,66 kur düzeyinden bozdurarak Merkez Bankası'na 4,30 düzeyinden ödeme yapacak olmalarından;
 - c. İngiliz Sterlini kazancı olanların kazançlarını İngiliz Sterlini için 5,25 kur düzeyinden bozdurarak Merkez Bankası'na 4,80 düzeyinden ödeme yapacak olmalarından;
- doğan %7'yi aşan arbitraj gelirinden hangi şirketler yararlandırılmıştır?
2. Kur farkından doğan maliyeti kim üstlenecek? Bu uygulamanın 80 milyona yaratacağı ekonomik yük ne kadar olacak?
3. Maliyet üstlenilmesine neden olacak, sabitlenmiş kurdan kaç ABD doları, kaç Euro, kaç İngiliz Sterlini ödeme yapılacağını öngörüyorsunuz? Bu zarar 22 Kasım 2017 tarihi itibarıyla toplam olarak Türk Lirası cinsinden ne kadardır?
4. Bu uygulamalar ile Türkiye çoklu döviz kuru sistemine geçiş yaparak kur rejimini mi değiştirmiştir?
5. Merkez Bankası'nın bu hamlelerinin olduğu Kasım ayının başında ABD doları 3,81 kur düzeyindeyken 22 Kasım 2017 tarihi itibarıyla 3,96 düzeyine yükselmiştir. Bu bağlamda, Merkez Bankası politikalarını etkinleştirecek, bağımsızlığını sağlayacak ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?